

31.10.2023

Asia/9

§ 548

Arabian ja Toukolan rantapuistojen hoito- ja kehittämissuunnitelma vuosille 2023 - 2030

HEL 2023-010476 T 10 05 01

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Asian aikana kuultavana oli maisema-arkkitehti Stefan Eklöf. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Saana Rossin ehdotuksesta.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Stefan Eklöf, maisema-arkkitehti, puhelin: 09 310 52239
stefan.eklof(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Arabian ja Toukolan rantapuistojen hoito- ja kehittämissuunnitelma osa 1
- 2 Arabian ja Toukolan rantapuistojen hoito- ja kehittämissuunnitelma osa 2
- 3 Arabian ja Toukolan rantapuistojen hoito- ja kehittämissuunnitelma osa 3
- 4 Arabian ja Toukolan rantapuistojen vuorovaikutusraportti

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää hyväksyä liitteinä 1 - 3 olevat Arabian ja Toukolan rantapuistojen hoito- ja kehittämissuunnitelman osat 1 - 3 vuosille 2023 - 2030 ohjeellisena noudatettavaksi.

Esittelijän perustelut

Lähtökohdat ja tavoitteet

Arabian ja Toukolan rantapuistot sijaitsevat Toukolan kaupunginosassa. Tällä alueella on monitahoinen historia. Alue koostuu täytemaasta ja toimi teollisuusalueena useita vuosikymmeniä, jonka jälkeen se muutettiin puistoalueeksi. Rantapuisto on luonto-, maisema- ja virkistysarvoiltaan sekä kaupunkirakenteellisesti merkittävä. Hoito- ja kehittämissuunnitelma on laadittu kuvaamaan puistoalueen tavoiteltua tulevaisuuden tilaa ja maisemanhoidon ilmettä. Suunnitelmassa määritellään kokonaiskuva siitä, miten aluetta tulee jatkossa suunnitella ja kehittää, sekä määritellään tarvittavat jatkotoimenpiteet ja hankkeet seuraavalle kymmenvuotiskaudelle. Suunnitelma koostuu suunnitelmaraportista, johon sisältyvät kunnostustoimenpiteitä havainnollistavat hanke-ehdotuksien viitesuunnitelmat (liitteet 1, 2 ja 3).

Suunnittelualueen pinta-ala on noin 22 hehtaaria. Arabianrannan liikuntapuistoa ei ole sisällytetty tälle alueelle. Suunnittelualue rajautuu pohjoisessa Verkatehtaanpuiston puistoalueeseen, luoteisreunaltaan asuinrakennusten korttelialueisiin ja niiden piha-alueisiin, Rajasampanpuistoon, lännestä Hermannin rantatiehen ja eteläreunaltaan Kyläsaaren alueeseen. Puistoalueiden itäreuna rajautuu Vanhankaupunginlahden merialueeseen. Suunnittelualue käsittää rakennetun puistoalueen, jonka halki kulkee Kumpulanpuro, sekä puiston merenrannat. Suunnittelualue rajautuu Kumpulanpuron eteläpuolella Staran maainesvarastoalueen aitaan ja siitä edelleen kohti merenrantaa.

Helsingin kaupunki omistaa suunnittelualueen maa-alueet. Arabian ja Toukolan rantapuistojen alueella on voimassa neljä asemakaavaa; 10240 (1998), 11056 (2002), 11359 (2005) ja 11492 (2006). Suurinta osaa suunnittelualueesta koskee kaava 10240. Alue on merkitty puistoalueeksi (VP) sekä Kaj Franckin kadun kohdalla katualueeksi. Katualueen päähän sijoittuu vesialue W-1. Lehtoalue suunnittelualueen pohjoisrajalla on merkitty suojelluksi (s-1). Vanhankaupunginlahdelle sijoittuu useita luontoarvoja, kuten Natura 2000 -verkoston lintuvesi ja Viikki-Vanhankaupunginlahden luonnonsuojelualue. Suunnittelualueelle ulottuvat kansainvälisesti ja Suomen tärkeiden lintualueiden IBA ja FINIBA -merkinnät sekä Kyläsaaren puolelta tärkeän lintualueen merkintä. Asemakaavaan merkitty tervaleppälehdon luontotyyppi on arvokas. Puisto on osa alueellisia metsä- ja puustoisien verkoston sekä niittyverkoston yhteyksiä. Työn yhteydessä inventoitiin puistoalueiden niittykasvillisuutta.

Puistoalue on suunniteltu 1990-luvulla ja rakennettu 2000-luvun alussa. Nykytilanteessa puiston yleisilme on hyvä, mutta laajojen nurmi- ja niittyalueiden hoito kaipaavaa tarkentamista alkuperäisen puistosuunnitelman hengessä. Alueen haastavien maaperäolosuhteiden vuoksi puistoalueen maa on painunut vuosien aikana ja painuma-alue vaatii korjausta.

Arabian ja Toukolan rantapuistot ovat tärkeä osa Helsingipuiston viher-
sormea. Alue toimii ekologisena yhteytenä ja ekologisen verkoston
ydinalueina.

Alueen kehittämistavoitteet ja -periaatteet

Arabian ja Toukolan rantapuistojen hoito- ja kehittämissuunnitelman
(HKS) tavoitteena on kohentaa puiston nykytilaa harkituin muutoksin.
Toimenpiteillä tähdätään puiston toiminnallisuuden ja virkistysarvon pa-
rantamiseen, pohjaolosuhteiden vuoksi syntyneiden maaperävaurioi-
den korjaamiseen sekä luonnon monimuotoisuuden ja viihtyisyyden li-
säämiseen hoidon keinoin. Suunnitelman tavoitteena on Arabian ranta-
puiston kehittäminen käyttäjiä toiminnallisesti paremmiksi palvelevaksi
puistoalueeksi. Puistoon ehdotetaan toimenpiteinä uusia rakenteita ja
kalusteita, jotka tukevat puistossa oleskelun viihtyisyyttä ja turvallisuut-
ta. Alkuperäisen puistosuunnitelman hengessä puiston avoimia näky-
mäalueita ja saaristomaista ilmettä avoimine, valoisine rantaniittyineen
ja kasvillisuusaarekkeineen pyritään vaalimaan hoidon keinoin sekä
huolehditaan, että kasvillisuus pysyy vaihtelevana ja monipuolisena.
Tärkeää on alueen hoitaminen kokonaisuutena ja esteettisesti yhtenäis-
enä puistoalueena.

Raportissa ehdotetaan tavoitetilannetta koko puistoalueelle. Ehdotetut
toimenpiteet on jaettu kolmeen luokkaan: suuret pistemäiset ja alue-
maiset toimenpiteet, pistemäiset toimenpiteet, pienet ja hoitotoimet /
alueittaiset toimenpiteet. Esimerkkejä ehdotetuista toimenpiteistä ovat
penkkien, roska-astioiden ja puiden lisääminen sekä kukkaniittyjen pe-
rustaminen. Turvallisuustoimenpiteiksi ehdotetaan pyörätietä sekä va-
laistusta ja maaperän korjausta. Koko alueen osalta on myös erittäin
suositeltavaa tehdä vieraslajien kartoitus ja haitallisten vieraslajien
poistaminen.

Osana Arabian ja Toukolan rantapuistojen hoito- ja kehittämissuunni-
telmaa on laadittu tärkeimmistä suunnitelmassa ehdotetuista toimenpi-
teistä hankeohjelmat sekä niiden alustavat kustannusarviot. Hankeoh-
jelmiksi valikoitui vaikutuksiltaan merkittäviä toimenpiteitä, jotka vaati-
vat huolellista suunnittelua. Vakaan korttelialueen ja painuvan puiston
maiden raja-alue esitetään rakennettavaksi kevennetyllä maa-
aineksella, minkä seurauksena puistokäyttäjien turvallisuus paranisi.
Puiston toiminnallisia edellytyksiä esitetään parannettavan toiminta-
nurmen kehittämisellä sekä uuden aurinkolaiturin rakentamisella.

Hoito- ja kehittämissuunnitelmassa esitetään myös maisemanhoidon
ohjeita, joiden tavoitteena on alueen kasvillisuuden suunnitelmallinen
kehittäminen. Rantapuistojen alueelle esitetään lisättäväksi niittyinä
hoidettavien alueiden pinta-alaa ja vastaavasti nurmen pinta-ala puis-

tossa vähenisi. Niittyjen kasvuedellytyksiä pyritään parantamaan ja kasvillisuutta monipuolistamaan hoidon keinoin. Hulevesiuomien ja lammen rannan hoitoa esitetään tehostettavaksi ja alkuperäisen puistosuunnitelman aiheita palautettavaksi muun muassa pohjoisen oleskelupaikan edusruovikkoa pienialaisesti karsimalla. Ranta-alueen kasvillisuuden annetaan kehittyä nykyiseen tapaan luonnollisesti. Tavoitteet hoidon osalta koskevat monimuotoisuuden lisäämistä ja hoitotoimien resurssien kohdentamista sellaisille alueille, joilla niistä on eniten hyötyä.

Hoito- ja kehittämissuunnitelma toteuttaa Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelmassa 2021 - 2028 (LUMO-ohjelma) osoitettuja tavoitteita. Nurmikoita muutetaan niityksi ja niittyjen hoitomenetelmiä kehitetään monimuotoisuuden lisäämiseksi (LUMO-ohjelman luvut 5.1., 5.3. ja 5.4.). LUMO-ohjelmassa mainitaan myös esimerkiksi lintupääkaupungin kehittäminen, luontotietojen hyödyntäminen suunnittelussa, niittyverkoston kehittäminen, pölyttäjiä suosiminen ja vieraslajien torjuminen, joihin suunnitelman toimenpiteillä tähdätään.

Alueelle ei ole aiemmin tehty hoito- ja kehittämissuunnitelmaa, mutta aluetta käsiteltiin Vanhankaupungin alueen aluesuunnitelmassa 2016 - 2025 (Yleisten töiden lautakunta 24.5.2016).

Vuorovaikutus

Hoito- ja kehittämissuunnitelmaluonnos on ollut esillä 16.1. - 3.2.2023 välisen ajan Kerro kantasi -palvelussa. Vuorovaikutustilaisuus järjestettiin 23.1.2023 Arabianrannan kirjastolla. Mahdolliset kommentit suunnitelmiin pyydettiin toimittamaan 3.2.2023 mennessä.

Asukastilaisuudesta ja suunnitelmien esillä olosta tiedotettiin kaupunkiympäristön toimialan tiedotteella, Artova ry:n kotisivuilla sekä sosiaalisessa mediassa.

Palautteita saatiin yleisötilaisuudessa yhteensä 14 kpl ja sähköpostitse 2 kpl. Kerro kantasi -palvelussa palautteita annettiin 317 kpl, joista tykättiin yhteensä 291 kertaa. Palautteet ja vastaukset niihin sekä niiden aiheuttamat muutokset suunnitelmaan on käsitelty liitteenä 4 olevassa vuorovaikutusraportissa.

Kustannusarviot ja aikataulu

Hoito- ja kehittämissuunnitelman arvonlisäverottomat arvonlisäveroton rakennuskustannusten arvio on yhteensä noin 934 000 euroa, keskimäärin 42 euroa/m² (alv. 0 %).

- Hankeohjelmien rakennuskustannuksia tästä summasta on noin 760 000 euroa, keskimäärin 3,4 euroa/m² (alv. 0 %).
- Kertaluontoisten parannustoimien rakennuskustannuksia tästä summasta on noin 174 000 euroa, keskimäärin 7,9 euroa/m² (alv. 0 %).

Arabian ja Toukolan rantapuistojen vuotuiset ylläpitokustannusten arvio noin 156 000 euroa, keskimäärin 0,71 euroa/m² (alv. 0 %). Ylläpitokustannukset laskevat nykyisestä laskennallisesta hoitokustannuksesta, joka on 227 000 euroa/vuosi (alv. 0 %). Ehdotetuilla ylläpitotoimenpiteillä kaupunki säästäisi vuosittain arviolta 71 000 euroa.

Arabian ja Toukolan rantapuistojen rakentamiseen on varauduttu kaupunkiympäristölautakunnan talousarvioehdotuksessa vuodesta 2024 alkaen.

Hankkeiden toteutumisen arvioitu aikajänne on 10 vuotta. On toivottavaa, että osa ehdotetuista toimenpiteistä toteutuisi nopeammin kuin toiset, varsinkin vähemmän vaativat toimenpiteet, esimerkiksi penkkien, roska-astioiden ja puuttuvan sillan lisääminen puistoalueen eteläosaan.

Hankeohjelmien prioriteettijärjestys:

1. HO3 Salpaseinän kevennyksen rakentaminen
2. HO1 Uusi aurinkolaituri
3. HO2 Toimintanurmen kehittäminen

Toimivalta

Helsingin kaupungin hallintosäännön 16 luvun 1 §:n 2 momentin 11 kohdan mukaan lautakunta päättää katu-, puisto- tai muun yleisen alueen suunnitelman hyväksymisestä lukuun ottamatta taloudellisesti tai periaatteellisesti vähäisiä suunnitelmia.

Tiedoksianto

Päätös toimitetaan yleistiedoksiantona, koska vastaanottajia on yli 30 tai henkilöiden lukumäärää ei tiedetä.

Asiakirjan nähtäville asettamisesta ilmoitetaan viranomaisen verkkosivuilla.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Stefan Eklöf, maisema-arkkitehti, puhelin: 09 310 52239
stefan.eklof(a)hel.fi

31.10.2023

Asia/9

Liitteet

- 1 Arabian ja Toukolan rantapuistojen hoito- ja kehittämissuunnitelma osa 1
- 2 Arabian ja Toukolan rantapuistojen hoito- ja kehittämissuunnitelma osa 2
- 3 Arabian ja Toukolan rantapuistojen hoito- ja kehittämissuunnitelma osa 3
- 4 Arabian ja Toukolan rantapuistojen vuorovaikutusraportti

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Hallinto- ja lakipalvelut, tietopalvelu-yksikkö/Krook